

DZIENNIK URZĘDOWY MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

Warszawa, dnia 9 marca 2021 r.

Poz. 25

ZARZĄDZENIE MINISTRA SPRAWIEDLIWOŚCI

z dnia 8 marca 2021 r.

w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony

Na podstawie art. 18 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1541 i 2020 oraz z 2020 r. poz. 374 i 2157) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie określa organizację wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony w Ministerstwie Sprawiedliwości oraz w jednostkach organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych, na które nałożone zostały zadania obronne.

§ 2. Ilekroć w zarządzeniu jest mowa o:

- 1) zadaniach obronnych – rozumie się przez to zadania wykonywane w ramach powszechnego obowiązku obrony wynikające z ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej, zwanej dalej „ustawą” i przepisów wykonawczych do tej ustawy;
- 2) Ministrze – rozumie się przez to Ministra Sprawiedliwości;
- 3) Ministerstwie – rozumie się przez to Ministerstwo Sprawiedliwości;
- 4) komórkach organizacyjnych Ministerstwa – rozumie się przez to określone w regulaminie organizacyjnym Ministerstwa departamenty i biura;
- 5) kierownikach komórek organizacyjnych – rozumie się przez to dyrektorów departamentów i biur w Ministerstwie;
- 6) komórce właściwej w sprawach obronnych – rozumie się przez to komórkę organizacyjną wykonującą zadania obronne w Ministerstwie;
- 7) jednostkach organizacyjnych – rozumie się przez to jednostki organizacyjne wymienione w Wykazie jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych, stanowiącym załącznik do obwieszczenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 7 lutego 2020 r. w sprawie wykazu jednostek organizacyjnych podległych Ministrowi Sprawiedliwości lub przez niego nadzorowanych (M. P. z 2020 r. poz. 241), na które nałożone zostały zadania obronne – zwane dalej „jednostkami organizacyjnymi”;
- 8) kierownikach jednostek organizacyjnych – rozumie się przez to prezesów sądów, dyrektorów jednostek organizacyjnych, rektora-komendanta;
- 9) sądach – rozumie się przez to sądy apelacyjne, sądy okręgowe, sądy rejonowe;
- 10) jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej – rozumie się przez to jednostki organizacyjne Służby Więziennej wynikające z ustawy z dnia 9 kwietnia 2010 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. z 2020 r. poz. 848, 1610, 2112, 2320 oraz z 2021 r. poz. 180);
- 11) zakładach dla nieletnich – rozumie się przez to zakłady poprawcze i schroniska dla nieletnich;
- 12) instytutach – rozumie się przez to Instytut Ekspertyz Ekonomicznych i Finansowych w Łodzi, Instytut Ekspertyz Sądowych im. prof. dra Jana Sehna w Krakowie, Instytut Wymiaru Sprawiedliwości;
- 13) Szkole – rozumie się przez to Krajową Szkołę Sądownictwa i Prokuratury;
- 14) Uczelni – rozumie się przez to Wyższą Szkołę Kryminologii i Penitencjarystyki.

§ 3. Do zadań obronnych wykonywanych w dziale administracji rządowej sprawiedliwość, zalicza się w szczególności:

- 1) tworzenie warunków do realizacji zadań obronnych;
- 2) planowanie obronne, które obejmuje:
  - a) planowanie operacyjne,
  - b) programowanie obronne,
  - c) przeglądy obronne;
- 3) przygotowanie systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym Ministra, w tym stanowisk kierowania;
- 4) tworzenie warunków do wprowadzania wyższych stanów gotowości obronnej państwa, w tym tworzenie systemu stałego dyżuru;
- 5) realizację zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC – Civil Military Cooperation);
- 6) realizację zadań wynikających z obowiązków państwa gospodarza, na rzecz wojsk sojuszniczych (HNS – Host Nation Support), realizowanych na rzecz wojsk sojuszniczych;
- 7) planowanie i organizowanie świadczeń na rzecz obrony, w tym świadczeń osobistych i rzeczowych;

- 8) przygotowanie rezerw osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych;
- 9) koordynowanie działań oraz sprawowanie nadzoru w zakresie opracowywania potrzeb jednostek organizacyjnych Służby Więziennej zgłaszanych do programu mobilizacji gospodarki;
- 10) przygotowanie jednostek organizacyjnych do objęcia militaryzacją;
- 11) przygotowanie szczególnej ochrony obiektów ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 12) planowanie i realizowanie szkolenia obronnego;
- 13) planowanie i realizowanie kontroli wykonywania zadań obronnych.

§ 4. 1. Planowanie, organizowanie oraz realizację zadań obronnych Ministra, o których mowa § 3, realizuje komórka właściwa w sprawach obronnych.

2. Planowanie, organizowanie oraz realizację zadań obronnych będących we właściwości Prokuratora Generalnego za powszechne jednostki organizacyjne prokuratury koordynuje Prokuratora Krajowa.

3. Kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych koordynuje wykonywanie zadań obronnych przez komórki organizacyjne Ministerstwa oraz jednostki organizacyjne, zgodnie z ich właściwością.

4. Kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierownicy jednostek organizacyjnych współpracują z kierownikiem komórki właściwej w sprawach obronnych w realizacji zadań obronnych, o których mowa w § 3.

5. Kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych jest upoważniony do wydawania wytycznych i zaleceń kierownikom komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierownikom jednostek organizacyjnych, w sprawach organizacji i realizacji zadań obronnych.

6. Kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych realizuje zadania, o których mowa w § 3, w szczególności:

- 1) opiniuje i przygotowuje projekty dokumentów dotyczących spraw obronnych;
- 2) koordynuje planowanie i realizację zadań obronnych w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych;
- 3) opracowuje w dziale administracji rządowej sprawiedliwość:
  - a) plan operacyjny funkcjonowania w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
  - b) program pozamilitarnych przygotowań obronnych,
  - c) narodowy kwestionariusz pozamilitarnych przygotowań obronnych;
- 4) planuje przedsięwzięcia organizacyjne w zakresie osiągnięcia wyższych stanów gotowości obronnej państwa;
- 5) współpracuje z urzędami obsługującymi ministra właściwego do spraw wewnętrznych oraz Ministra Obrony Narodowej w zakresie organizacji przemieszczania na stanowiska kierowania;
- 6) uczestniczy w realizacji zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC);
- 7) koordynuje realizację zadań wynikających z obowiązków państwa gospodarza, na rzecz wojsk sojuszników (HNS);
- 8) sprawuje nadzór i koordynację przedsięwzięć związanych z przygotowaniem jednostek organizacyjnych Służby Więziennej do objęcia ich militaryzacją;
- 9) nadzoruje przedsięwzięcia w zakresie przygotowania i prowadzenia ochrony obiektów ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 10) koordynuje i organizuje szkolenia obronne dla wskazanych grup szkoleniowych w Ministerstwie i jednostkach organizacyjnych;
- 11) organizuje kontrole problemowe i doraźne wykonywania zadań obronnych w jednostkach organizacyjnych oraz komórkach organizacyjnych Ministerstwa;
- 12) prowadzi w Ministerstwie rejestr osób zwolnionych z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w drodze reklamowania, w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, którym powierzono wykonywanie zadań obronnych.

§ 5. 1. Kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa, zgodnie ze swoją właściwością realizują zadania obejmujące:

- 1) udział w tworzeniu i przygotowaniu:
  - a) rozwiązań i procedur dotyczących funkcjonowania Ministerstwa w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa, kryzysu i wojny,
  - b) rozwiązań organizacyjno-prawnych do realizacji zadań obronnych,
  - c) regulaminu organizacyjnego, regulaminu pracy, struktury organizacyjnej Ministerstwa oraz obsady etatowej niezbędnej do zapewnienia funkcjonowania Ministra w systemie kierowania bezpieczeństwem narodowym,
  - d) projektów dotyczących organizacji i funkcjonowania stanowisk kierowania bezpieczeństwem narodowym Ministra w stałej siedzibie oraz w zapasowym miejscu pracy,
  - e) projektów aktów prawnych Ministra, wydawanych na podstawie ustaw o stanach nadzwyczajnych oraz zarządzeń Ministra związanych z funkcjonowaniem Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa,
  - f) dokumentacji operacyjnej w ramach planowania operacyjnego, w tym realizacji zadań operacyjnych;
- 2) wspieranie komórki właściwej w sprawach obronnych w zakresie:
  - a) planowania, organizowania i realizacji przedsięwzięć związanych z przygotowaniem i wykorzystaniem systemów łączności oraz systemów teleinformatycznych, na potrzeby kierowania działem administracji rządowej sprawiedliwość w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny,
  - b) realizacji zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC) oraz zadań wynikających z obowiązków państwa gospodarza (HNS), na rzecz wojsk sojuszników,
  - c) przygotowania i realizacji szkoleń obronnych, w tym ćwiczeń kompleksowych i działowych organizowanych przez Ministra;
- 3) współpracę z komórką właściwą w sprawach obronnych w zakresie:
  - a) reklamowania pracowników Ministerstwa od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny,
  - b) dostosowywania obowiązujących aktów normatywnych, dotyczących funkcjonowania jednostek organizacyjnych, do realiów i uwarunkowań czasu kryzysu i wojny oraz kształtowania rozwiązań organizacyjno-prawnych w tej dziedzinie,

- c) przygotowania głównego stanowiska kierowania Ministra,
- d) planowania i realizacji zamierzeń szkoleniowych, ujętych w programach i planach szkolenia obronnego Ministerstwa,
- e) realizacji kontroli wykonywania zadań obronnych, ujętych w planach kontroli.

2. Dyrektor Generalny Ministerstwa zapewnia warunki organizacyjne oraz zasoby osobowe do realizacji zadań obronnych w Ministerstwie.

§ 6. 1. Przygotowanie jednostek organizacyjnych do działania w warunkach zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny oraz kierowanie wykonywaniem zadań obronnych należy do obowiązków kierowników tych jednostek.

2. Kierownicy jednostek organizacyjnych uzgadniają z Ministrem przyjęte do realizacji zadania obronne zgodnie z nałożonymi zadaniami obronnymi.

3. Zadania obronne w jednostkach organizacyjnych koordynują:

- 1) w sądach apelacyjnych oraz w sądach okręgowych – inspektorzy do spraw obronnych, podlegli w zakresie realizowanych zadań obronnych prezesom sądów;
- 2) w sądach rejonowych – pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek, podlegli w zakresie realizowanych zadań obronnych prezesom sądów;
- 3) w jednostkach organizacyjnych Służby Więziennej – komórki właściwe w sprawach obronnych, funkcjonariusze lub pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek;
- 4) w zakładach dla nieletnich, instytutach, szkole – pracownicy wyznaczeni przez kierowników tych jednostek.

4. Kierownicy jednostek organizacyjnych określają zakres wykonywanych zadań obronnych, strukturę organizacyjną i szczegółowe zakresy obowiązków pracowników wyznaczonych do ich realizacji oraz sprawują nadzór nad realizacją tych zadań.

§ 7. Do zadań w zakresie tworzenia warunków organizacyjno-prawnych do wykonywania zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 1, należy:

- 1) opracowanie oraz aktualizowanie:
  - a) koncepcji wykonywania zadań obronnych,
  - b) harmonogramów wykonywania zadań obronnych,
  - c) aktów prawnych regulujących realizację zadań obronnych oraz regulaminów organizacyjnych;
- 2) tworzenie warunków organizacyjno-technicznych do:
  - a) planowania i realizacji zadań obronnych,
  - b) ochrony informacji niejawnych dotyczących realizacji zadań obronnych;
- 3) organizowanie współdziałania Ministerstwa i jednostek organizacyjnych z innymi podmiotami w realizacji zadań obronnych.

§ 8. 1. Do zadań wykonywanych w obszarze planowania operacyjnego, o którym mowa w § 3 pkt 2 lit. a, należy:

- 1) opracowanie:
  - a) planu operacyjnego funkcjonowania działu administracji rządowej sprawiedliwość,
  - b) planów operacyjnych funkcjonowania jednostek organizacyjnych – w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny;
- 2) uzgadnianie przyjętych do realizacji zadań operacyjnych;
- 3) zatwierdzanie planów operacyjnych zgodnie z wytycznymi;
- 4) opracowywanie i aktualizowanie kart realizacji zadań operacyjnych;
- 5) aktualizacja planów operacyjnych.

2. Tryb, zasady opracowania, zatwierdzania i aktualizacji dokumentacji planowania operacyjnego w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych, a także zakresy odpowiedzialności osób funkcyjnych za opracowanie dokumentacji planowania operacyjnego w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych określają wytyczne Ministra.

§ 9. Do zadań wykonywanych w obszarze programowania obronnego, o którym mowa w § 3 pkt 2 lit. b, należy:

- 1) zgłaszanie Ministrowi Obrony Narodowej przedsięwzięć rzeczowo-finansowych do Programu pozamilitarnych przygotowań obronnych Rzeczypospolitej Polskiej;
- 2) sporządzanie co cztery lata, na piętnastoletni okres planistyczny, programów pozamilitarnych przygotowań obronnych działu administracji rządowej sprawiedliwość i sporządzanie aneksów do tych programów;
- 3) planowanie wydatków na realizację przedsięwzięć rzeczowych w ramach pozamilitarnych przygotowań obronnych;
- 4) realizowanie zadań wynikających z programu pozamilitarnych przygotowań obronnych, w szczególności dotyczących przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym, przygotowania do militaryzacji i wykonywania szczególnej ochrony obiektów, organizacji szkolenia obronnego oraz kontroli wykonywania zadań obronnych.

§ 10. 1. Do zadań wykonywanych w obszarze przeglądów obronnych, o których mowa w § 3 pkt 2 lit. c, należy sporządzanie narodowych kwestionariuszy pozamilitarnych przygotowań obronnych, zawierających dane liczbowe i oceny opisowe dotyczące stanu realizacji zadań obronnych oraz wydatkowania środków budżetowych w ramach programów pozamilitarnych przygotowań obronnych.

2. W celu sporządzenia narodowego kwestionariusza pozamilitarnych przygotowań obronnych działu administracji rządowej sprawiedliwość, kierownicy jednostek organizacyjnych przekazują do komórki właściwej w sprawach obronnych, sprawozdania obejmujące dane liczbowe i oceny opisowe dotyczące stanu przygotowań obronnych w jednostce organizacyjnej we wskazanym terminie roku następującego po roku, za który składane jest sprawozdanie.

§ 11. 1. W celu zapewnienia ciągłości systemu kierowania przez Ministra w dziale administracji rządowej sprawiedliwość, w wyższych stanach gotowości obronnej państwa, tworzy się system kierowania Ministra, o którym mowa w § 3 pkt 3.

2. Organizację systemu kierowania Ministra, o którym mowa w § 3 pkt 3 oraz sprawy związane z przygotowaniem stanowisk kierowania określa odrębne zarządzenie.

§ 12. 1. Do zadań realizowanych w ramach tworzenia warunków do wprowadzania wyższych stanów gotowości obronnej państwa, o którym mowa w § 3 pkt 4, należy:

- 1) ustalenie zasad i procedur wprowadzania wyższych stanów gotowości obronnej państwa w dziale administracji rządowej sprawiedliwości;
- 2) zapewnienie ciągłości i terminowości działania Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych podczas podnoszenia i w czasie trwania wyższych stanów gotowości obronnej państwa;
- 3) tworzenie systemu stałych dyżurów Ministra na potrzeby uruchamiania przedsięwzięć związanych z podwyższaniem gotowości obronnej państwa oraz przekazywania decyzji w sprawach dotyczących uruchamiania zadań operacyjnych, jak również przedsięwzięć wynikających z planu zarządzania kryzysowego oraz wprowadzonych stopni alarmowych zagrożenia terrorystycznego i stopni alarmowych CRP zagrożenia terrorystycznego w cyberprzestrzeni.

2. Organizację systemu stałych dyżurów Ministra oraz zadania w zakresie tworzenia tego systemu oraz tworzenia stałych dyżurów w Ministerstwie i jednostkach organizacyjnych, określa odrębne zarządzenie.

3. Wprowadzenie wyższych stanów gotowości obronnej państwa obejmuje w szczególności realizację następujących zadań:

- 1) uruchomienie oraz zapewnienie ciągłości działania stałych dyżurów;
- 2) utworzenie systemu monitorowania zagrożeń dla bezpieczeństwa państwa oraz bezpieczeństwa powszechnego i ich oceny dla potrzeb decyzyjnych;
- 3) osiągnięcie gotowości do uruchomienia zadań operacyjnych, ujętych w planach operacyjnych funkcjonowania, właściwych dla wprowadzonego stanu gotowości obronnej;
- 4) osiągnięcie gotowości do uruchomienia stanowisk kierowania;
- 5) osiągnięcie gotowości do prowadzenia szczególnej ochrony obiektów, o której mowa w § 19;
- 6) nadanie priorytetu działaniom mającym na celu wsparcie Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz realizację zadań państwa gospodarza, o których mowa w § 14;
- 7) zapewnienie finansowania przedsięwzięć związanych z realizacją zadań obronnych, w tym zadań operacyjnych, właściwych dla wprowadzonego stanu gotowości obronnej;
- 8) osiągnięcie gotowości do ewakuacji z rejonów zagrożonych działaniami wojennymi.

§ 13. Realizacja zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej, o której mowa w § 3 pkt 5, obejmuje w szczególności tworzenie warunków umożliwiających skuteczne wsparcie przez cywilnych ekspertów specjalistyczną wiedzą, badaniami, prognozami, informacjami dowódców wojskowych planujących operacje wojskowe oraz określenie wytycznych Ministra w sprawie realizacji współpracy cywilno-wojskowej w dziale administracji rządowej sprawiedliwości.

§ 14. 1. Realizacja zadań na rzecz wojsk sojuszniczych wynikających z obowiązków państwa gospodarza (HNS), o których mowa w § 3 pkt 6, zwanych dalej „zadaniami HNS”, we współpracy z Siłami Zbrojnymi Rzeczypospolitej Polskiej, obejmuje w szczególności:

- 1) tworzenie warunków organizacyjnych do kierowania realizacją zadań HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwości, w tym powołanie punktów kontaktowych HNS w Ministerstwie i jednostkach organizacyjnych;
- 2) uwzględnianie zadań HNS w planach operacyjnych funkcjonowania;
- 3) zapewnienie zasobów osobowych i rzeczowych do realizacji zadań HNS;
- 4) udział w opracowaniu narodowego katalogu możliwości HNS oraz tworzenie i prowadzenie bazy danych HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwości.

2. Prowadzenie bazy danych HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwości, polega na zbieraniu, aktualizowaniu i przekazywaniu Pełnomocnikowi do Spraw HNS w Ministerstwie Obrony Narodowej informacji o posiadanych zasobach oraz możliwościach ich udostępnienia na potrzeby Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej oraz wojsk sojuszniczych.

3. Szczegółowy tryb planowania i realizacji zadań HNS określają wytyczne Ministra w sprawie realizacji zadań HNS w dziale administracji rządowej sprawiedliwości.

§ 15. 1. Planowanie i organizowanie świadczeń osobistych i rzeczowych niezbędnych do realizacji zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 7, obejmuje:

- 1) określenie potrzeb w zakresie obiektów, urządzeń, środków transportu i osób, zapewniających realizację zadań obronnych;
- 2) wnioskowanie do właściwych organów administracji publicznej o nałożenie obowiązku świadczeń rzeczowych i osobistych;
- 3) tworzenie warunków organizacyjnych do przyjmowania świadczeń.

2. Występowanie z wnioskami w sprawie świadczeń rzeczowych i osobistych realizuje się zgodnie z decyzjami kierowników jednostek organizacyjnych.

3. Zadania związane z przyjmowaniem obiektów, urządzeń i środków transportu uzyskanych w drodze świadczeń rzeczowych oraz świadczeń osobistych realizuje komórka organizacyjna właściwa do spraw administrowania i zabezpieczenia logistycznego w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych.

§ 16. 1. Do zadań realizowanych w ramach zapewnienia zasobów osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 8, należy:

- 1) wyznaczenie w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz w jednostkach organizacyjnych:
  - a) kierujących zespołami oraz członków tych zespołów przewidzianych do realizacji zadań na stanowiskach kierowania,
  - b) pracowników zabezpieczających funkcjonowanie stanowisk kierowania,
  - c) pracowników realizujących zadania operacyjne,

- d) pracowników zabezpieczających funkcjonowanie stałych dyżurów;
- 2) opracowywanie i wysyłanie do właściwego wojskowego komendanta uzupełnień, zawiadomień o reklamowaniu z urzędu pracowników Ministerstwa lub jednostek organizacyjnych (imienne wykazy osób) od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny;
- 3) występowanie z wnioskami do właściwych wojskowych komendantów uzupełnień w sprawie zwolnienia pracowników Ministerstwa oraz jednostek organizacyjnych od obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny w drodze reklamowania;
- 4) nadawanie przydziałów organizacyjno-mobilizacyjnych osobom przeznaczonym do służby w jednostkach zmilitaryzowanych.
  - 2. Wnioski w sprawie reklamowania sporządzają i przesyłają właściwemu wojskowemu komendantowi uzupełnień w:
    - 1) Ministerstwie – komórka właściwa w sprawach obronnych we współpracy z pozostałymi komórkami, a w szczególności z komórką właściwą do spraw kadrowych;
    - 2) jednostkach organizacyjnych – komórki organizacyjne właściwe w sprawach kadrowych lub osoby wyznaczone przez kierowników jednostek organizacyjnych do prowadzenia spraw obronnych zgodnie z decyzją kierowników tych jednostek.
  - 3. Rejestr osób zwolnionych z obowiązku pełnienia czynnej służby wojskowej w drodze reklamowania, w razie ogłoszenia mobilizacji i w czasie wojny, prowadzi w:
    - 1) Ministerstwie – komórka właściwa w sprawach obronnych;
    - 2) jednostkach organizacyjnych – komórki organizacyjne właściwe w sprawach obronnych lub osoby wyznaczone przez kierowników jednostek organizacyjnych do wykonywania zadań obronnych.

§ 17. Planowanie i realizacja zadań, o których mowa w § 3 pkt 9, obejmuje:

- 1) uruchamianie i realizowanie zadań w ramach nałożonych zadań operacyjnych lub zgodnie z planem wdrażania Programu Mobilizacji Gospodarki;
- 2) całokształt przedsięwzięć dotyczących zgłaszania potrzeb do programu mobilizacji gospodarki.

§ 18. 1. Przygotowanie jednostek organizacyjnych do objęcia militaryzacją, o którym mowa w § 3 pkt 10, obejmuje w szczególności:

- 1) kwalifikowanie jednostek organizacyjnych, wykonujących zadania na rzecz obronności państwa uzasadniające ich militaryzację;
- 2) formowanie jednostek organizacyjnych przewidzianych do militaryzacji;
- 3) wyposażenie jednostek przewidzianych do militaryzacji;
- 4) szkolenie obronne jednostek organizacyjnych w zakresie militaryzacji;
- 5) kontrolowanie stanu przygotowania jednostek organizacyjnych do objęcia ich militaryzacją.

2. Za przygotowanie oraz osiągnięcie gotowości do działania jednostek zmilitaryzowanych odpowiadają kierownicy jednostek organizacyjnych, wobec których Minister wystąpił z wnioskiem o objęcie militaryzacją.

3. Zadania związane z przygotowaniem jednostek organizacyjnych do objęcia militaryzacją i sposób realizacji tych zadań określa odrębne zarządzenie.

§ 19. 1. Szczególna ochrona obiektów ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa, o której mowa w § 3 pkt 11, obejmuje w szczególności:

- 1) kwalifikowanie obiektów do uznania za szczególnie ważne dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 2) formowanie jednostek zmilitaryzowanych do prowadzenia szczególnej ochrony;
- 3) wyposażenie jednostek, o których mowa w pkt 2, w sprzęt wojskowy i specjalistyczny do prowadzenia szczególnej ochrony;
- 4) szkolenie jednostek, o których mowa w pkt 2;
- 5) kontrolowanie stanu przygotowania jednostek, o których mowa w pkt 2, do prowadzenia szczególnej ochrony.

2. Zasady przygotowania i prowadzenia szczególnej ochrony obiektów określa rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2003 r. w sprawie obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa oraz ich szczególnej ochrony (Dz. U. poz. 1090, z 2017 r. poz. 42 oraz z 2019 r. poz. 250).

§ 20. 1. W Ministerstwie oraz w jednostkach organizacyjnych realizowane jest szkolenie obronne, o którym mowa w § 3 pkt 12.

2. Zadania związane z koordynowaniem szkolenia obronnego w imieniu Ministra realizuje kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych w Ministerstwie, do obowiązków którego należy coroczne opracowanie i przedstawienie do zatwierdzenia wytycznych do szkolenia obronnego w dziale administracji rządowej sprawiedliwość oraz uzgadnianie planów szkolenia obronnego jednostek organizacyjnych.

3. W wytycznych, o których mowa w ust. 2, należy w szczególności:

- 1) okonać oceny realizacji szkolenia za miniony rok szkolenia obronnego;
- 2) określić cele i priorytety szkolenia obronnego na kolejny rok szkolenia obronnego;
- 3) wskazać koordynatorów, organizatorów oraz uczestników szkolenia obronnego;
- 4) kreślić sprawy związane z planowaniem, organizowaniem i realizacją szkolenia obronnego przez organizatorów szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych;
- 5) określić plan finansowania szkolenia obronnego.

4. Kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych w Ministerstwie organizuje szkolenia obronne dla pracowników i kadry kierowniczej Ministerstwa, dla kierowników i pracowników, którym powierzono wykonywanie zadań obronnych w jednostkach organizacyjnych. Do jego obowiązków w szczególności należy:

- 1) opracowywanie i aktualizacja programów szkolenia obronnego;
- 2) opracowywanie i uzgadnianie z Ministrem Obrony Narodowej planu szkolenia obronnego w dziale administracji rządowej sprawiedliwość;
- 3) kwalifikowanie osób do udziału w szkoleniu obronnym oraz zgłaszanie kandydatów do udziału w wyższych kursach obronnych;

- 4) zapewnienie środków finansowych w ramach programowania pozamilitarnych przygotowań obronnych na realizację przedsięwzięć szkoleniowych oraz dysponowanie tymi środkami na realizację szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych;
- 5) organizowanie i realizacja szkolenia obronnego;
- 6) dokumentowanie szkolenia;
- 7) kontrolowanie realizacji szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych.

5. Organizatorami szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych są ich kierownicy, do obowiązków których należy w szczególności:

- 1) opracowanie, na trzyletni okres planistyczny, programów szkolenia obronnego jednostek organizacyjnych;
- 2) opracowywanie rocznych planów szkolenia obronnego jednostek organizacyjnych oraz uzgadnianie tych planów z Ministrem;
- 3) kwalifikowanie osób do udziału w szkoleniu obronnym oraz zgłaszanie Ministrowi kandydatów do udziału w wyższych kursach obronnych;
- 4) organizowanie i realizacja przedsięwzięć szkolenia obronnego;
- 5) dokumentowanie szkolenia;
- 6) rozliczanie przekazanych przez Ministra środków finansowych na organizację szkolenia obronnego.

6. Plany szkolenia obronnego w jednostkach organizacyjnych są opracowywane i przedkładane do uzgodnienia Ministrowi, we wskazanym terminie roku rozpoczęcia okresu, na jaki dokumenty te są sporządzane.

7. Udział w szkoleniu obronnym jest służbowym obowiązkiem kierujących komórkami organizacyjnymi Ministerstwa, kierowników jednostek organizacyjnych oraz pracowników tych komórek i jednostek organizacyjnych. Za zapewnienie dyscypliny udziału w szkoleniach obronnych:

- 1) wyższych kursach obronnych – odpowiada kierujący komórką właściwą w sprawach obronnych w Ministerstwie;
- 2) organizowanych w Ministerstwie – odpowiadają kierownicy komórek organizacyjnych Ministerstwa oraz kierownicy jednostek organizacyjnych;
- 3) organizowanych w jednostkach organizacyjnych – odpowiadają ich kierownicy.

§ 21. 1. Kontrole prawidłowości wykonywania zadań obronnych, o których mowa w § 3 pkt 13, w komórkach organizacyjnych Ministerstwa oraz jednostkach organizacyjnych, zarządza Minister. Zadania związane z planowaniem i organizowaniem kontroli realizuje w imieniu Ministra, kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych w Ministerstwie.

2. Kontrole, o których mowa w ust. 1, mogą być prowadzone w formie kontroli problemowych lub kontroli doraźnych.

3. Kontrole problemowe zarządzają, organizują i prowadzą:

- 1) kierownik komórki właściwej w sprawach obronnych w Ministerstwie – w stosunku do komórek organizacyjnych w Ministerstwie oraz wszystkich jednostek organizacyjnych;
- 2) kierownicy jednostek organizacyjnych – w stosunku do wszystkich podległych jednostek organizacyjnych.

4. Podmioty uprawnione do zarządzania kontroli problemowych, sporządzają roczne plany tych kontroli w uzgodnieniu z organem nadrzędnym. Zatwierdzenie planu kontroli jest równoznaczne z zarządzeniem kontroli.

5. Kontrole doraźne mogą zarządzać i prowadzić w każdym czasie podmioty uprawnione do zarządzania kontroli problemowych.

6. Planowanie kontroli problemowych polega na:

- 1) uwzględnieniu przedsięwzięć kontrolnych w Programie Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych w dziale administracji rządowej sprawiedliwości;
- 2) opracowywaniu rocznych planów kontroli wykonywania zadań obronnych w Ministerstwie oraz jednostkach organizacyjnych.

7. Zadania związane z organizowaniem kontroli obejmują:

- 1) określanie zakresu tematycznego i terminu kontroli;
- 2) powiadamianie kontrolowanej komórki organizacyjnej Ministerstwa lub jednostki organizacyjnej o terminie przeprowadzenia i zakresie tematycznym kontroli;
- 3) opracowywanie i przedkładanie do zatwierdzenia Ministrowi planu przeprowadzania kontroli w danej komórce organizacyjnej Ministerstwa lub jednostce organizacyjnej;
- 4) określenie składu zespołu kontrolnego i jego przewodniczącego;
- 5) przeprowadzenie kontroli;
- 6) opracowanie i przedłożenie do zatwierdzenia Ministrowi protokołu pokontrolnego.

8. Zakres tematyczny kontroli problemowych obejmuje:

- 1) tworzenie warunków do realizacji zadań obronnych;
- 2) realizację planowania operacyjnego;
- 3) realizację zadań wynikających ze współpracy cywilno-wojskowej;
- 4) realizację zadań HNS;
- 5) przygotowanie do realizacji zadań w systemie kierowania Ministra;
- 6) przygotowanie organizacyjne i wykonywanie stałego dyżuru;
- 7) planowanie i realizacja zadań gospodarczo-obronnych;
- 8) planowanie i organizowanie świadczeń na rzecz obrony;
- 9) przygotowanie rezerw osobowych na potrzeby wykonywania zadań obronnych;
- 10) realizację procesu przygotowań jednostek przewidzianych do militaryzacji;
- 11) przygotowanie szczególnej ochrony obiektów szczególnie ważnych dla bezpieczeństwa i obronności państwa;
- 12) planowanie i realizacja szkolenia obronnego.

9. Zakres tematyczny kontroli doraźnych obejmuje w szczególności sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań obronnych w zakresie objętym zaleceniami zespołu kontrolnego w ramach uprzednio przeprowadzonej kontroli problemowej.

§ 22. Traci moc zarządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 17 lipca 2012 r. w sprawie organizacji wykonywania zadań w ramach powszechnego obowiązku obrony (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. poz. 113).

§ 23. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

MINISTER SPRAWIEDLIWOŚCI

Zbigniew Ziobro